

Estratègia del Pla UPC Cooperació 2015

(Document de treball - Elaboració de l'estratègia - Juliol 2011)

Índex:

Pla UPC Cooperació 2015

Missió, Visió i Valors de la UPC en CUD

Marc de referència

Governança, seguiment i avaluació

Mapa de reptes i objectius estratègics

Objectius estratègics 2011-2015

Pla UPC Cooperació 2015

Missió i valors de la UPC en CUD

Contribuir a la construcció d'un món més just mitjançant l'educació per al desenvolupament i la generació i difusió de coneixement, en els àmbits de l'enginyeria, les ciències, l'arquitectura i la gestió universitària. Treballem per un desenvolupament humà més equitatiu en col·laboració amb altres agents, especialment universitats, d'acord amb els nostres valors:

- 1. Respecte per les persones i les diferències, afavorint sempre el benefici mutu*
- 2. Participació, fent que el resultat final sigui conseqüència directa de l'esforç col·lectiu de la comunitat de la UPC.*
- 3. Visió holística, fomentant la interacció i la integració de coneixements, perspectives i sensibilitats.*
- 4. Eficiència i qualitat, impulsant les accions que comportin major valor social.*
- 5. Rendició de comptes, davant la societat.*

VISIÓ de la CUD de la UPC

Al 2015:

Havent integrat plenament el treball en ciència i tecnologia per al desenvolupament humà sostenible en el conjunt de l'activitat universitària, la UPC ha esdevingut un referent a nivell internacional en l'àmbit de la cooperació.

La comunitat universitària ha assumit el seu compromís amb els drets humans, la pau, la justícia i la dignitat de les persones.

Marc de referència

El treball de la UPC en CUD es desenvolupa en un context de relacions i de vinculació amb les planificacions i orientacions estratègiques que altres actors universitaris i de cooperació al desenvolupament han elaborat i estan implementant. En aquest sentit, el Pla UPC Cooperació 2015 ha estat concebut i cal que es desenvolupi en aquest marc, en sintonia amb les planificacions estratègiques del sector de la cooperació i de les estructures de coordinació universitària, així com amb la resta d'estratègies institucionals de la UPC.

- El Pla UPC Cooperació 2015 s'alinea amb les eines de planificació catalanes i estatals existents pel que fa a estratègies de cooperació al desenvolupament (Lleis de Cooperació espanyola i catalana, Pla Director de la Cooperació Espanyola 2009-2012, Pla Director de la Cooperació Catalana 2011-2014...), així com amb els diversos posicionaments internacionals sobre desenvolupament humà (Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, Declaració de París sobre l'eficàcia de l'Ajuda al Desenvolupament, Programa d'Acció d'Accra...)

- El Pla UPC Cooperació 2015 assumeix els principis orientadors, objectius i estratègies del sector, que orienten el treball de les universitats en cooperació al desenvolupament (Codi de conducta de les universitats en matèria de cooperació per al desenvolupament, Estratègia de cooperació universitària per al desenvolupament, Pla de cooperació universitària per al desenvolupament de l'ACUP 2011-2015, ...)
- El Pla UPC Cooperació 2015 forma part del conjunt d'estratègies institucionals de la UPC (Pla de Política Internacional UPC 2008-2015, Pla UPC Sostenible 2015...) i té també encaix en el pla de govern actual de la institució (Pla UPC 2014).

Governança, seguiment i avaluació del Pla

El Pla UPC Cooperació 2015 orienta la política de la UPC en CUD, i és assumit per tota la institució i pel seu equip de govern. La responsabilitat política és assumida pel Comissionat de Sostenibilitat, Cooperació i Desenvolupament.

El Centre de Cooperació per al Desenvolupament (CCD) de la UPC coordinarà el seu desenvolupament, i el Consell del CCD en realitzarà el seguiment.

El seguiment i avaluació del Pla se centrarà en el nivell de consecució dels seus objectius estratègics, i el grau de resposta als reptes estratègics i visió a llarg termini que es desprenqui de les accions i els assoliments.

Per a articular aquest seguiment es constituirà una Comissió de Seguiment del Pla UPC Cooperació 2015, que estarà formada pel Comissionat de Sostenibilitat, Cooperació i Desenvolupament, i pels responsables de cada un dels objectius estratègics. Aquesta Comissió es reunirà com a mínim una vegada a l'any amb el Consell del CCD, que elaborarà un informe de seguiment. Al final de l'etapa prevista per al desenvolupament del Pla, el Consell del CCD elaborarà un Informe Final i una proposta de treball per a l'elaboració del proper pla estratègic per a orientar el treball en CUD a la UPC.

Mapa de reptes i objectius estratègics

L'estratègia d'actuació de la UPC en CUD fins a 2015 s'articula a través de cinc reptes estratègics, al voltant dels quals s'han definit 18 objectius estratègics.

- Consolidar el compromís institucional i de la comunitat universitària amb la CUD
- Reforçar aliances i col·laboracions amb altres agents
- Assumir un paper actiu en el debat social sobre desenvolupament humà
- Millorar les activitats de recerca, transferència i innovació connectades amb els ODM
- Millorar les activitats d'Educació per al Desenvolupament

MAPA DE REPTES ESTRATÈGICS DE CUD DE LA UPC

Objectius estratègics

RE 1 - Consolidar el compromís institucional i de la comunitat universitària amb la CUD.

L'activitat de la UPC en el camp de la cooperació al desenvolupament ha experimentat un creixement continuat d'ençà de la posada en marxa del CCD, l'any 1992, i la posterior constitució d'un fons propi vinculat a la Campanya del 0,7%. Aquesta línia d'acció, s'ha anat estenent de forma progressiva a la UPC, involucrant un nombre cada vegada més important de persones i d'actors que han evidenciat la voluntat d'assumir un paper actiu. En els darrers anys s'han constituït diferents estructures i associacions específicament orientades a treballar en el camp de la CUD, als que cal sumar moltes altres unitats que han anat incorporant aquesta temàtica als seus programes de treball. Tot i tenir naturalesa i enfocaments molt diversos, totes elles comparteixen l'objectiu de contribuir a reforçar el treball per al desenvolupament humà sostenible i la reducció dels desequilibris.

A partir de l'anàlisi de la situació actual de la CUD a la UPC, s'ha posat de manifest que esdevé essencial donar-li un nou impuls i reconèixer la seva importància com a part de la missió de la universitat i que la institució i la comunitat universitària ha de consolidar el seu compromís amb aquest eix de responsabilitat social, integrant-lo en el conjunt de la seva activitat i dotant-lo d'un sistema organitzatiu adequat i eficient.

OE 1. Fer explícit el compromís institucional amb la CUD.

- a. Incloure el compromís amb la CUD als estatuts de la UPC i a la planificació i normativa interna, incloent la de les entitats del grup UPC, per consolidar-la com a part de l'activitat universitària i corresponsabilitzar el conjunt d'unitats.
- b. Connectar la política CUD amb la resta de polítiques i d'estratègies sectorials de la UPC per generar coherència institucional i millorar-ne l'eficàcia.

OE 2. Implantar un nou sistema organitzatiu en l'àmbit de la CUD.

- a. Revisar el sistema organitzatiu de la CUD al conjunt de la UPC, per racionalitzar i fer més eficient l'activitat.
- b. Adequar l'estructura i el model de funcionament del CCD com a motor per impulsar la CUD de la UPC.

OE3. Facilitar canals i eines de participació i dotar-les amb els recursos adients per tal d'afavorir la implicació en CUD dels diferents col·lectius de la comunitat universitària.

RE 2 - Assumir un paper actiu en el debat social sobre desenvolupament humà sostenible

Les àrees de coneixement de la UPC, com a universitat especialitzada en els àmbits de l'arquitectura, les ciències i l'enginyeria tenen una importància cabdal per als processos de desenvolupament humà sostenible. D'altra banda, les universitats acumulen ja un bagatge important d'experiències i coneixements sobre cooperació i desenvolupament, i de mica en mica han anat clarificant i perfilant el seu paper com a actor de cooperació per al desenvolupament.

La participació de la UPC en el debat social sobre cooperació i sobre desenvolupament humà té l'objectiu d'aportar el punt de vista universitari i també científic i tecnològic.

OE4. Intervenir en els espais estratègics de debat i decisió sobre la cooperació al desenvolupament per aportar la visió de la UPC. *(Contribució des de la ciència i la tecnologia, paper de les universitats com a actor en cooperació al desenvolupament...)*

OE5. Contribuir a sensibilitzar el conjunt de la societat sobre la importància de la cooperació al desenvolupament, aportant-hi en particular la visió i possible incidència des dels àmbits d'expertesa propis de la UPC. *(Impacte en l'opinió pública, pla de comunicació intern i extern...)*

Integrar la CUD en el conjunt de l'activitat universitària:

L'activitat de la UPC en el camp de la cooperació al desenvolupament, inicialment articulada a l'entorn de l'extensió universitària, ha anat reforçant la seva connexió amb l'activitat acadèmica que es desenvolupa a la UPC, en correspondència amb el paper que se li ha assignat a la universitat com a actor de cooperació al desenvolupament.

La normativa i els instruments que guien la política de cooperació al desenvolupament han anat definint cada vegada amb més precisió els espais que corresponen a cada actor, com també la necessitat d'establir dinàmiques de treball col·laboratives i complementàries entre ells. En el cas de les universitats, s'identifica aquest espai d'actuació propi amb les que constitueixen les seves missions bàsiques: la formació, la recerca i la transferència de coneixement.

RE 3 - Millorar les activitats de recerca, transferència i innovació connectades amb els ODM

OE6. Reforçar el treball acadèmic sobre les implicacions de la ciència i tecnologia en els processos de desenvolupament humà sostenible.

OE7. Fomentar la realització de projectes de qualitat que afavoreixin la interacció i la integració de coneixements, perspectives i sensibilitats per assolir els ODM.

OE8. Incrementar el suport als grups (i altres unitats) que treballin en recerca i innovació i transferència de coneixements orientada a l'assoliment dels ODM. *(Difondre un catàleg de possibilitats de finançament, proposar impacte en punts PAR...)*

RE 4 - Millorar les activitats d'Educació per al Desenvolupament

OE9. A Vetllar perquè en tots els graus de la UPC (i progressar en els postgraus) s'inclogui el desenvolupament humà i la CUD en el marc de la competència genèrica de sostenibilitat i compromís social.

OE9. B Fomentar que els centres incloguin en els seus programes de formació altres continguts i activitats específics sobre desenvolupament humà i cooperació al desenvolupament. *(Assignatures específiques o itineraris amb formació específica, TFGs i TFM's vinculats...)*

OE9. C Implantar el sistema de reconeixement de sis ECTS vinculats a cooperació pel desenvolupament.

OE10. Millorar la formació especialitzada a nivell de Màsters en relació amb els àmbits d'expertesa propis de la UPC (ciència i tecnologia per al desenvolupament).

OE11. Ofertar programes de formació específica en l'àmbit CUD. *(Oferta de cursos específics per PDI, PAS, EST i Professorat de secundària...)*

OE12. Promoure i coordinar activitats de sensibilització als campus (via escoles/campus) per a compartir les experiències de CUD i mostrar el treball d'altres actors.

RE 5 - Reforçar les aliances i col·laboracions amb altres agents

La progressiva aparició de nous actors en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament demostra una sensibilització creixent des de tots els sectors de la societat, que enriqueix el conjunt de l'acció en la mesura que cadascun d'ells adopti el paper que li correspon en base a les seves potencialitats i possibilitats. La cerca de la complementarietat i l'acció coordinada entre els diversos actors tant del Nord com del Sud esdevé clau per augmentar l'impacte i la qualitat de les accions.

Les xarxes de coordinació universitària ofereixen espais de reflexió i acció conjunta que han permès avançar, tant en la definició del paper de les universitats com en la millora de les accions i la relació amb la resta d'actors del sistema de cooperació al desenvolupament.

Les institucions d'educació superior i els centres de recerca del Sud han de poder exercir en les societats en què s'hi insereixen el mateix paper que aquí reclamem per les nostres universitats: esdevenir agents i motors de progrés i de desenvolupament social i econòmic en el seu entorn. Constitueixen, òbviament, els nostres socis naturals, la qual cosa justifica que una part molt significativa de l'esforç de la UPC en cooperació al desenvolupament tendeixi a concentrar-se en el reforçament d'aquestes institucions, la millora de les capacitats de docència i de recerca,

el suport als programes i estructures de funcionament, la seva inserció en el territori i el treball en xarxa, a través de col·laboracions estables que facilitin l'intercanvi i l'aprenentatge mutu.

OE13. Potenciar el treball CUD de les associacions d'universitats a les quals pertany la UPC. (CRUE, XVU, ACUP...).

OE14. Identificar actors i línies de col·laboració estratègiques i articular-les a través d'activitats compartides i acords estables amb institucions del Nord i del Sud, en particular en l'àmbit de l'ensenyament superior.